

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä kesäkuuta 2022

507/2022

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus
eläkekassan laskuperusteista yhteisesti kustannettavien kulujen jakamista varten
annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkekassan laskuperusteista yhteisesti kustannettavien kulujen jakamista varten annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (748/2019) liite 1:n 1 ja 7 kohta sekä liite 2:n 6 kohta, sellaisina kuin ne ovat, liite 1:n 1 kohta asetuksessa 176/2022 ja 7 kohta asetuksessa 1265/2019 ja liite 2:n 6 kohta asetuksessa 1098/2021, seuraavasti:

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2022 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran eläkekassan vuodelta 2022 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.

Helsingissä 21.6.2022

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen

Neuvotteleva virkamies Pirjo Moilanen

507/2022

Liitteet 1 – 2

Laskuperustemuutokset eläkekassoille työntekijän eläkelain mukaista kustannusten jakoa varten

1 Vakuutustekniset suureet

Näissä laskuperusteissa esiintyvät vakuutustekniset suureet lasketaan TyEL:n mukaisen eläkevakuutuksen yleisten laskuperusteiden mukaisesti käyttäen seuraavia erikoisvakioiden arvoja:

Vakuutusteknisiä vastuita laskettaessa käytettävä rahastokorko

$$i_0 = 0,03.$$

Perustekorko lasketaan kaavalla

$$b_1 = \max[0,18 \cdot p; i_0],$$

missä p on eläkelaitosten keskimääräinen täydennysperuste. Keskimääräinen täydennysperuste lasketaan kaavalla

$$p = \sum ({}^1w_i \cdot p_i),$$

missä 1w_i on vastuovelka, josta on vähennetty lisävakutusvastuu ja erät, joita YEL 139 §:n 2 momentin mukaan ei oteta huomioon vakuutusmaksuvastuussa, V_i suhteutettuna kaikkien eläkelaitosten vastaavaan vastuovelkaan $\sum V_i$ siten, että

$${}^1w_i = \frac{\min\left[0,15; \frac{V_i}{\sum V_i}\right]}{\sum \min\left[0,15; \frac{V_i}{\sum V_i}\right]},$$

ja p_i on eläkelaitoskohtainen täydennysperuste

$$p_i = \max \left[\frac{A_i}{V_i}; 0, 10 \right],$$

missä A_i on eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma. Eläkesäätiöiden ja -kassojen osalta suureessa A_i ei huomioida mahdollista osakkaan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvaa erää.

Kuolevuuteen liittyen

$$b_2 = \begin{cases} 5, & \text{kun } v-x < 1930 \\ 3, & \text{kun } 1930 \leq v-x < 1940 \\ 2, & \text{kun } 1940 \leq v-x < 1950 \\ 0, & \text{kun } 1950 \leq v-x < 1960 \\ -2, & \text{kun } 1960 \leq v-x < 1970 \\ -3, & \text{kun } 1970 \leq v-x < 1980 \\ -5, & \text{kun } 1980 \leq v-x < 1990 \\ -7, & \text{kun } 1990 \leq v-x < 2000 \\ -8, & \text{kun } 2000 \leq v-x < 2010 \\ -10, & \text{kun } 2010 \leq v-x < 2020 \end{cases},$$

missä $v-x$ on työntekijän syntymävuosi.

Työkyvyttömyyteen liittyen

$$b_3 = 1$$

$$b_4 = 1$$

$$b_5 = 1$$

$$b_6 = 1$$

$$b_7 = 1$$

$$b_8 = 1.$$

Rahanarvon muuttuvuus lasketaan kaavalla

$$b_{15} = b_1 - i_0.$$

Eläkevastuun täydennyskerroin lasketaan kaavalla

$$b_{16} = \max \left[0; (1 - \lambda) \cdot 0,18 \cdot p - i_0 \right],$$

missä λ on annettu liitteen 2 kohdassa 6.

Vakuutusmaksukorko b_{17} on Vakuutusosakeyhtiö Garantian laskema TyEL:n 12 kuukauden viitekorko, kuitenkin vähintään 2 %. Korko määritellään kahdesti vuodessa noteerauspäivien 1.11.v-1 ja 2.5.v tilanteista siten, että arvot tulevat voimaan vastaavasti 1.1.v ja 1.7.v.

Osaketuottokerroin j lasketaan kaavalla

$$j = (1 + OT_{Q1})^{0,25} \cdot (1 + OT_{Q2})^{0,25} \cdot (1 + OT_{Q3})^{0,25} \cdot (1 + OT_{Q4})^{0,25} - 1,$$

missä OT_{Qn} on kvartaalikohtainen vuositason keskimääräinen osaketuottokerroin. Kerroin OT_{Qn} lasketaan kaavalla

$$OT_{Qn} = \left\{ \left[\sum^2 w_i^{Qn} \cdot (1 + {}^i OT_{Qn})^4 \right] - 1 \right\} - 0,01,$$

missä osaketuottokerroin ${}^i OT_{Qn}$ on eläkelaitoksen kvartaalikohtainen osaketuotto, ja ${}^2 w_i^{Qn}$ eläkelaitoksen kvartaalikohtainen painokerroin, joka lasketaan eläkelaitoksen keskimääräinen sijoitettu osakemäärä OA_i^{Qn} suhteutettuna kaikkien eläkelaitosten keskimääräiseen sijoitettuun osakemäärään siten, että

$${}^2w_i^{Qn} = \frac{\min \left[0,15; \frac{OA_i^{Qn}}{\sum OA_i^{Qn}} \right]}{\sum \min \left[0,15; \frac{OA_i^{Qn}}{\sum OA_i^{Qn}} \right]}.$$

Eläketurvakeskus laskee perustekoron arvon puolivuositain neljännesprosenttiyksikön tarkkuudella sekä täydennyskertoimen ja osaketuottokertoimen arvon neljännesvuositain neljän desimaalin tarkkuudella. Eläketurvakeskus ylläpitää ohjeita koskien laskentaa tarkemmalla tasolla sekä aiemmin lasketujen arvojen korjaamista.

Eläketurvakeskus julkaisee vakuutusmaksukoron, sekä muiden tässä perusteessa esiintyvien Eläketurvakeskuksen laskemien suureiden ja kertoimien arvot verkkosivuillaan.

7 Tasausvastuu ja täydennyskerrointa vastaava korkotuotto

TyEL 178 § ja 179 §:n yhteisesti kustannettavia kuluja varten tarkoitettua, maksun tasausosista muodostunutta vastuuta kutsutaan seuraavassa tasausvastuuksi.

Tasausvastuu \bar{V}_v^T hetkellä 31.12.v lasketaan kaavalla

$$(12) \quad \begin{aligned} \bar{V}_v^T &= (1 + b_1)(1 - q_v^a) \bar{V}_{v-1}^T \\ &+ (1 + b_1)^{0,5} \left[(1 - q_v^a) \bar{P}_v^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TR(v)}) \sum S_v \right] \\ &+ \Delta R_v - \sum \bar{V}_v^{V'}(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) + \Delta V_v^{TQ} + \Delta V_v^{QX}, \end{aligned}$$

missä

ΔR_v = kaavan (13) mukainen täydennyskerrointa vastaava korkotuotto

b_1 = määritelty kohdassa 1

$\bar{V}_v^{V'}(i_v)$ = kohdan 3 mukaista rahastoidun eläkkeen osaa $i_v(E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)$ vastaava vastaisen vanhuuseläkevastuun määrä hetkellä 31.12.v

$\bar{V}_v^{VA}(i_v)$ = kohdan 3 mukaista rahastoidun eläkkeen osaa $i_v(E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)$ vastaava alkaneen vanhuuseläkevastuun määrä hetkellä 31.12.v

ΔV_v^{TQ} = $V_v^{Q'} - V_v^Q$, missä V_v^Q on määritelty kohdassa 8

ΔV_v^{QX} = määritelty kohdassa 8.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vuosittain kustannustenjakoperusteissa esiintyvien kertoimien q_v^a , q_v^b , q_v^s ja $q_v^{TR(y)}$ arvot ja niiden perusteella mää-
räytyy eläkekassan osuus yhteisesti kustannettavista eläkkeistä.

Suureesta \bar{P}_v^T vähennetään vuodelta v valtion eläkerahastoon maksettu siirty-
mämaksu ja suurena $\sum S_v$ käytetään palkkasummaa, joka on laskettu kuten so-
siaali- ja terveysministeriön vahvistamien kustannustenjakoperusteiden osan I
kohdassa 1.4.3 laskettu suure S_v^{psm} . Siirtymämaksulla tarkoitetaan siirtymämak-
susta muutettaessa valtion virastoja, laitoksia tai liikelaitoksia osakeyhtiöiksi an-
netun lain mukaista maksua.

Täydennyskerrointa vastaava korkotuotto ΔR_v vuodelta v lasketaan kaavalla

$$(13) \quad \begin{aligned} \Delta R_v = & b_{16} \bar{V}_{v-1}^{VT} \\ & + \frac{(1+i_0+b_{16})^{0,5} - (1+i_0)^{0,5}}{(1+i_0)^{0,5}} \left[\bar{V}_v^{VT} - (1+i_0) \bar{V}_{v-1}^{VT} - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) \right], \end{aligned}$$

missä

b_{16} = määritelty kohdassa 1

i_0 = määritelty kohdassa 1

$\bar{V}_v^V(i_v)$ = määritelty kaavassa (12)

$\bar{V}_v^{VA}(i_v)$ = määritelty kaavassa (12)

$$(14) \quad \bar{V}_v^{VI} = \bar{V}_v^V + \bar{V}_v^J + \bar{V}_v^{VA} + \bar{V}_v^{IA}.$$

$$(15) \quad \begin{aligned} V_v^{Q'} = & (1 + i_0 + b_{16} + \lambda \cdot j) \cdot \bar{V}_{v-1}^Q - \Delta V_v^{QX} \\ & + \lambda \cdot j \cdot \bar{V}_{v-1}^{VI} \\ & + \frac{\lambda \left((1+j)^{0.5} - 1 \right)}{(1+i_0)^{0.5}} \left[\bar{V}_v^{VI} - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) - (1+i_0) \bar{V}_{v-1}^{VI} \right] \\ & + \lambda (j - b_1) \cdot \bar{V}_{v-1}^T \\ & + \frac{\lambda \left((1+j)^{0.5} - (1+b_1)^{0.5} \right)}{(1+b_1)^{0.5}} \left[\bar{V}_v^{T*} - (1+b_1) \bar{V}_{v-1}^T \right], \end{aligned}$$

missä

$$\begin{aligned} \lambda &= \text{liitteen 2 kohdassa 6 annettu TyEL 168 §:n 2 momentin mukainen osaketuottokertoimen osuus,} \\ j &= \text{TyEL 168 §:n 3 momentin mukainen osakkeiden keskimääräisen vuosituottoprosentin sadasosa,} \\ b_1 &= \text{kohdan 1 mukainen perustekorko,} \\ b_{16} &= \text{kohdan 1 mukainen täydennyskerroin,} \\ \bar{V}_{v-1}^Q &= \text{määritelty kohdassa 8,} \\ \bar{V}_v^T &= \text{kaavan (12) mukainen tasausvastuu ja} \\ \bar{V}_v^{T*} &= (1+b_1)(1-q_v^a) \bar{V}_{v-1}^T \\ &\quad + (1+b_1)^{0.5} \left[(1-q_v^a) \bar{P}_v^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TR(y)}) \sum S_v \right]. \end{aligned}$$

Jos $\bar{V}_v^T < 0$, määrää $\bar{V}_v^{T'} = -\bar{V}_v^T$ on TyEL:n 183 §:n 2 momentin mukaisten sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien kustannustenjakoperusteiden osan I kohdan 1.1.1.2 mukainen saatava Eläketurvakeskukselta ja tasausvastuulle hetkellä 31.12._v asetetaan arvo $\bar{V}_v^T = 0$.

Vakuutusteknisiin perusteisiin liittyvät kertoimet**6. Osaketuottosidonnaista lisävakuutusvastuuta \bar{V}^Q koskevat kertoimet**

$$k_{2020} = 0,020020 \quad (\text{kaava (16)})$$

$$k_{2021} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (16)})$$

$$k_{2022} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (16)})$$

$$\lambda = 0,2$$